

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, razsemaj po vsej Sloveniji, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrisopne petit-vrste 6 kr., če se omenilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad ministrative rač. je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz Bosne in Hercegovine.

Kri je tekla v Bosni in Hercegovini! Kdor je mislil, da pojde z okupacijo Bosne in Hercegovine, katero je ruski car ponujal nam po generalu Sumarakovem uže pred dvema leti, po mirnem potu od rok, tega denašnji oficijalni telegram drugače podučil. Mi nečemo, in menda nesmemo delati opomb ali komentarov.

Veseli nas, da so v boji v Hercegovini naši hrabri slovenski vojaki zmagonosno vrgli turškega vruga. Magjarski husarji so pri Žepčah in Maglaji menj sreče imeli. Zdaj bodo Magjari izprevideli, da turška druhal, katero so magjarske novine lani slavile kot brate, nij nič boljša, kakor divje indijanske horde, katere čakajo za hrbtom...

Telegram, ki zasluži pazno bran biti in premišljevan, se glasi:

Dunaj 5. avgusta. Uradna „Wiener Abendpost“ poroča: Po poročilih od 13. armadnega zbora je glavna kolona prišla, premagavši velike težavnosti, v dolino reke Bosne. Prebivalstvo je v obse- denih krajih v obče zaradi taktne- ga po- stopanja naših vojska pridobljeno, posebno posestniki, ker ima uporno gibanje v Sa- rajevu odkrit komunističen značaj.

Dne 1. avgusta je poslal poveljnik Filipović iz Derventa generalštabnega stotnika Milinkovića z jedno eskadrono 7. husarskega polka na rekognosciranje v dolino reke Bosne, da bi dobil poročil, kakova so vsled nevihte razdrta pota in komunikacije, da bi v vaseh, skozi katere pride, razdelil proklamacije na bosensko prebivalstvo, pripravljaj na vmarširanje cesarskih vojsk, in v Doboju, Maglaji in

Žepčah ogledal, ali se da tamkaj dobiti za obskrbo avstrijske vojske.

Milinković je 1. t. m. prišel v Doboju, 2. avgusta v Maglaji, povsod na videz prijazno sprejet. V Maglaji so izjavili kajmakam, mezzliji in najveljavnejši prebivalci svojo brez pogojno podvrženje, in so obljubili mir in pokoj ohraniti; dalje so obetali precej mnogo živežne ob- skrbe.

Milinković je pa zvedel, da je v Žepčah organizirana turška vstaja zoper Av- strijce, katera namerava zapreti sotesko proti avstrijskemu nadaljnemu maršu. Zato je marširal naprej proti Žepčam. Pri v- hodu v Žepče so bili njegovi vojaki spre- jeti s streljanjem iz pušk. Zarad tega so huzarji s konj razséli in so se formi- rali za boj s puškami. Ali ko je Me- linković videl, da nij mogoče pre- dreti, marširal je na Maglaji na- zaj. Pa Maglajski prebivalci, prej tako prijazni, so bili mej tem zaprli cesto mej hišami, in so iz hiš in od obeh bre- gov reke hudo križem streljali na husarno eskadrono.

Maglaj leži v ozkejši soteski v dolini na desnem bregu reke Bosne in stanujejo v njem večidel Turki. Zanimarjeno utr-jeni grád gospodstvuje nad dolinskim po- tom. Strmo obhribe je zadrževalo gibanje naše vojske na cesti, ki drži tikoma ob reki Bosni. Husarska eskadrona je morala torej skózi sotesko, ki je bila od- turških oborožencev zasedena, v hitrem hodu iti, pri katerej priliki je, kakor se za go- tovo vé, sedemdeset huzarjev padlo. Ostanki eskadrone z Milinkovićem in rit- majstrom Paczono, katerima vsacemu sta bila po dva konja pod sedlom ustre-

ljena, prišli so nepodeni do avstrijskih prvih vojsk, ki so bile na Uzori raz- postavljene. Filipović je imel denes na Ma- glaji marširati, da upor zdrobi in kraj za- sede.

Sedma in dvajseta vojna divizija nijsta dozdej našli nikjer upora in naprej mar- širati.

Na potu v Mostar je trčila prva straža 18. vojne divizije na 500 turških vsta- šev, kateri so bili v močnih po- zicijah in so živo streljali na našo voj- sko. Po kratkem boji, ki ga je boje- val 7. lovski bataljon (sami naši Slo- venci Ur.) in en bataljon 27. infante- rijskega polka z jedno gorsko baterijo, ubegnili so nasprotniki v Mostar. Od 7. lovskega bataljona so 4 možje ranjeni, na- sprotniki imajo več mrtvih. V naše roke je palo 33 ujetnikov, 1 zastava, 100 pušk, več municije in 3 konji. Feldmaršal-lej- tenant Jovanović maršira dalje proti Mo- staru.

Hrvati in Slovenci.

[Izv. dop.]

I.

Nikada narodu nije trebalo veće političke triznosti i zrelости.

(„Obzor“ 31. julija 1878.)

Nastopil je za nas na jugu preresen, morda na dolgo odločilen čas. Smo li priprav- ljeni zanj — če ne popolnem, pa vsaj toliko, kolikor je neobhodno potrebno — sedaj, ko osoda trka na naša vrata? Spoznavamo li svoj položaj ter vidimo li dovolj realnega, česar želimo, kar nam je treba in kar moremo?

Pač nikdo iz nas ne bi odgovarjal na to lahkega srca. Tudi najnovejša pravda mej brati Hrvati in nami nij posebno izpodbuje-

Listek.

Spomini iz dijaških let.

III.

Neratov Lovrenc je bil moj sosed, in moral je obleči belo suknjo ravno tačas, ko sem jaz v Celji v drugo latinsko šolo hodil.

Pri nas doma pa smo imeli deklo, kate- rej je bilo ime Marjeta.

Da sta se Lovrenc in Marjeta poznala, jaz nijsem vedel.

V Celji sem nekega zimskega dne prav klaverno stal na voglu Baumbachove lekarne, ter sem gledal, kako je Jurček jabolke sekal; če je krajcar obtičal v jabolki, je bila jabolka njegova, če je odpal, je zgubil krajcar.

Najedenkrat me nekdo prime za rame; obrnem se in vidim Lovrenca, ki pa nij imel bele suknje, nego modro, — znamenje, da je

služil oficirja. Prav prijazno me je odpeljal soboj in mi pokazal kvartir svojega lejtnanta. Tam blizo grofije je bila gostilna Mukičeva, prava ljudska kuhinja, kamor so zahajali si- romašni ljudje, pa tudi vojaki in dijaški, in kjer se je moglo večerjati za 6 do 10 kr.

V to gostilno me je vodil Lovrenc, ter mi je kupil „blekov“; zakaj mi je večerjo plačal, nijsem ga vprašal niti prvokrat niti drugikrat, tretjikrat mi je pa povedal sam.

Vedel je, da pojdem o božiču domov; torej mi je skrivnostno razodel tajnost svo- jega srca ter me prosil, naj mu napišem pismo do naše Marjete, in naj jej to pismo nesem.

Nijsem si glave trl, da li je to prav ali nij, ampak sem hitro privolil, in sledeči dan sem v lejtnantovej sobi napisal ljubeznjivo pismo na pozlačenem papiru, ter ga zapečatil z lejtnantovim pečatom.

Pismo je bilo v slovenskem jeziku pisano,

česaravno me je Lovrenc prosil, naj pišem po nemški, ali v meni je uže tačas tičal narod- niak, ker se nijsem dal vpotiti po Lovrencu na nemško pisanje, misleč, da bi vtegnila Marjeta nerazumeti nemški, — da pa tudi slovenski čitati ne zna, tega si nijsem mislil.

Ko so se približali božični prazniki, mi je Lovrenc še jedenkrat na srce položil to pismo, ter mi dal na pot precej velik komad salame.

Domov prišedšemu mi je bila prva skrb, da sem v kuhinji oddal pismo Marjeti.

Do sem je vse šlo v redu brez károve zapreke ali nevarnosti, — pa kedo bi bil tudi pomislil, da je Marjeta tako bedasta!

Marjeta namreč nij znala čitati, pa je dala pismo mojej materi, da ga prečita.

Tri sto hudičev! ali se je moja mati bila preplašila, ko je oni, z zlatom obrobjeni pa- pirčič z mojim pismom zapazila! Se ve da je v prvem mahu mislila, da sem se jaz zaljubil

dnevi bodi deska tako obrnena, da se bode bralo: „Gostilnica pod kolodvorom“, po noči pa naj bo tako, da se bode čitalo: „Gasthaus zum Bahnhof“. Ta hudomušen nasvet je celo železniškemu uradniku tako dopál da se mu je moral smijati, in naredili so desko — samo z domačim nadpisom.

— (Bralno društvo „Sloga“ v Kropi) napravi v nedeljo 11. avg. v svojih prostorih veselico s petjem in tombolo, na korist zapuščenim rodovinom na jug odišlih rezervistov. Iz jako obširnega in zanimajočega sporeda naj nam bode dovoljeno omeniti le: Sto čutiš, Hej rojaci opasujmo, Naprej, Vojaška itd. Deklamovalo se bodo nekatere točke iz „Raje“. Nekateri rodoljubi podarili so za tombolo jako primernih dobitkov, za kar se jim odbor iskreno zahvaljuje. Oziraje se na blagi namen vabi odbor k prav obilnej vdeležbi vse čestite ude, prebivalce in druge okoličane. Zjedini se Kroparji i Kropenčanje k temu dobrodejnemu početju, kajti le zjedinenje močij zagotavlja zdatni dohodek — zdatno pomoč. S strankarstvom in mlačnostjo na stran! Začetek ob 6 uri zvečer. Vstopnina za ude prostovoljna, za neude 10 kr.

— (Iz Cerknice) se nam piše: Na našej trirazredni šoli je razpisana služba družega učitelju, z letno plačo 400 gld. in prostim stanovanjem, kar se pa v uradnem razpisu nij omenilo. V kratkem času pa bode razpisana tudi služba tretjega učitelja z ravno tako letno plačo in tudi s prostim stanovanjem. Prošnje za podelitev teh učiteljskih služeb naj prosilci odpošljejo do 17. t. m. kr. šol. svetu v Cerknico. — Pri tej priliki se mi pa potrebno zdi opomniti, da naj bi sl. c. kr. okr. šolski sveti učiteljske službe razpisovali tudi v „Slovenskem Narodu“, kateri kot domač in po deželi najbolj brani dnevnik izhaja vsak dan, in katerega bero skoro vsi učitelji na vsem Slovenskem. Navadno se pa službe učiteljske razpisujejo v nemški „Laibacher Schulzeitung“ in „Laibacher Ztg.“ katero, posebno zadnje imenovano, malokateri učitelj in malokdaj bere. „Laib. Schulztg.“ in „Tovariš“ pa izhajata le vsakih 14 dni in včasih se lahko zodi, da oni, kateri bi morebiti prosil za katero razpisano službo in da po naključju zamudi brati te v redkem času izhajajoče liste, mu dalje nij mogoče prositi za službo, in škoda se potem godi lahko njemu in morebiti tudi šolski občini, katera včasih brez učitelja ostane.

Tuji.

6. avgusta:

Evropa: Gregorin iz Sežane. — Richeti iz Benetk. Pri Slonu: Boaculari iz Maribora. — Segre iz Trsta. — Skufca iz Trebna. — Paradeiser iz Dunaja. — Lamberger iz Gradca. Pri Maliču: Butschek iz Opave. — Muraner iz Celovca. — Böheim iz Dunaja. — Leopold iz Monakovega. Pri bavarskem dvoru: Benigar iz Trsta. — Grile iz Vač. — Matzenauer iz Dunaja.

Loterijne srečke.

Na Dunaji 3. avgusta: 17. 10. 56. 67. 74.
V Gradci 3. avgusta: 43. 79. 60. 40. 4.

Javna zahvala.

Mi podpisani posestniki na spodnjem Jezeru pri Cerknici izjavimo in se javno zahvalimo banki „SLAVIJI“ za odškodovanje, katero smo za naše, dne 8. julija t. l. po požaru uničene skednje popolnem in resnično izplačano prejeli, in banko „SLAVIJO“ kot pošteno in zanesljivo vsakemu priporočamo.

Spodnje Jezero, dne 4. avgusta 1878.

Andrej Martinčič, Anton Kebé, France Kebé,
Janez Logar, Andrej Šparemblek.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Poslano.

V št. 175 „Slov. Naroda“ se dopisnik iz selške doline pritožuje o poštah uredbah. Poslužuje se pa pri tem mnogih neresnic, ki gotovo ne bodo pomagale do zboljšanja, ali kake preuredbe.

Res, da imajo ljudje v krajih brez pošte več potrpeti, a poštno vodstvo in tudi poštni uradi ustrezajo radi opravičenim pritožbam. — Dopisnik naj si pa zapomni to, da se v vnanje kraje pisma le po priložnosti oddajajo — in da poštar nikjer nij primoran, pisma v oddaljene kraje pošiljati po posebnih potih (po slancih), tudi če je na pismu zapisano: „sehr dringend“, ali „prosim, se prav mudi“.

Komur je na svojem pismu in na brzi oddaji kaj leže, svoj plača in zahteva sam ekspresno pošiljanje.

Ker pa dopisnik skoraj gotovo ne bode doživel, da bi se ustanovile od Loke do Železnikov kake tri ali štiri pošte — naj se tolaži kakor ve in zna — ako se kaže, da bo brž ko ne naj več pri starem ostalo — dokler se dotične poštne postave ne spremenijo.

Oziraje se na omenjeni dopis, še to:

1) Neresnica je, da se pisma za Selce v Loki, bodi si le za en dan pridržujejo.

2) Neresnica je, da se kedaj, in tudi čez 14 dni ne, pisma odhajajo naravnost na Selce (in ne skoz železniško pošto.)

3) Neresnica je, da kraji komaj četrte ure od Loke — uže spadajo pod železniško pošto.

4) Neresnica je, da tukajšnji urad neče izdajati pisem Selčanom; (in kako tudi — ker pošta otide u Železnike ob 6. zj. toraj čez dan ne ostane nič v Loki za te kraje.) —

Slednjič še to, je li dopisniku znano, kdo bi se bil v dveh letih o tej zadevi na loške pošte oglasil, — ali kakor piše „lepo prosil“ — ker pri poštne uradu v Loki se v tem času to nij zgodilo.

Občinstvu loška pošta želi vselej vstrezati.
C. kr. Poštni urad v Loki.

Javna zahvala.

Vsem, kateri so bili tako prijazni podeliti dobitke za loterijo, nadplačati vstopnino, kakor sploh vsem obiskovalcem ljudske veselice, uredjene na korist družin k vojaški službi poklicanih rezervistov na vrtu g. Kozlerja, se izreka pristrčna hvala.

V prvej vrsti pa izrekamo hvalo gg. bratom Kozlerjem, kateri so nas pri našem podvzetju tako vro in zdatno podpirali.

Odbor veteranskega društva:

A. Gruber l. r., G. Mihalič l. r.,
tajnik. načelnik.

Dunajska borza 6 avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	64 gld. 10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	66	—
Zlata renta . . .	74	10
1860 drž. posojilo . . .	113	50

Akcie narodne banke . . .	825	—	—
Kreditne akcije . . .	263	60	—
London . . .	115	35	—
Napol . . .	9	25	—
C. kr. cekini . . .	5	61	—
Srebro . . .	100	60	—
Državne marke . . .	57	—	—

!Loterija veteranov pri Kozlerju!

Sledeče številke zadele so dobitke:

12, 25, 32, 35, 50, 61, 97, 107, 117, 125, 154, 155, 158, 172, 222, 236, 247, 251, 252, 273, 276, 280, 298, 362, 370, 379, 382, 383, 391, 412, 465, 467, 517, 551, 559, 591, 605, 616, 625, 627, 632, 637, 645, 655, 689, 708, 737, 791, 796, 800, 822, 836, 867, 870, 873, 878, 895, 917, 923, 939, 972, 980, 994, 1032, 1057, 1071, 1091, 1098, 1099, 1122, 1139, 1143, 1148, 1165, 1175, 1178, 1187, 1190, 1219, 1223, 1227, 1230, 1232, 1252, 1314, 1328, 1372, 1382, 1428, 1430, 1445, 1460, 1476, 1480, 1505, 1512, 1516, 1518, 1574, 1582, 1583, 1600, 1638, 1646, 1650, 1664, 1726, 1751, 1753, 1775, 1812, 1848, 1882, 1942, 1951, 2004, 2033, 2090, 2097, 2106, 2112, 2149, 2185, 2213, 2228, 2237, 2242, 2291, 2298, 2317, 2365, 2370, 2376, 2391, 2412, 2424, 2429, 2439, 2472, 2487, 2496, 2570, 2594, 2624, 2632, 2653, 2678, 2730, 2799, 2864, 2888, 2916, 2922, 2925, 2932, 3013, 3015, 3023, 3028, 3088, 3089, 3118, 3125, 3147, 3235, 3332, 3348, 3363, 3382, 3547, 3561, 3564, 3622, 3627, 3649, 3666, 3669, 3728, 3745, 3780, 3789, 3794, 3814, 3837, 3857, 3896, 3921, 3954, 3963, 4006, 4063, 4071, 4072, 4145, 4130, 4224, 4246, 4270, 4283, 4308, 4414, 4415, 4445, 4448, 4473, 4479, 4559, 4563, 4570, 4593, 4601, 4617, 4651, 4686, 4715, 4722, 4745, 4748, 4773, 4776, 4819, 4951, 4988, 4993, 5051, 5080, 5085, 5111, 5112, 5121, 5141, 5146, 5149, 5224, 5230, 5264, 5274, 5328, 5360, 5376, 5392, 5435, 5444, 5480, 5527, 5531, 5532, 5533, 5538, 5539, 5571, 5574, 5578, 5599, 5628, 5634, 5635, 5640, 5665, 5670, 5711, 5720, 5744, 5750, 5792, 5843, 5855, 5850, 5871, 5907, 5909, 5925, 5965, 5966, 6012, 6041, 6116, 6170, 6189, 6202, 6242, 6304, 6326, 6340, 6349, 6409, 6472, 6490, 6549, 6574, 6624, 6635, 6709, 6805, 6833, 6881, 6883, 6891, 6917, 6656, 6962, 6989.

Dobitki se dobe do 12. avgusta t. l. v pisarni veteranskega društva pri belem volku na franciškanem trgu.

(244)

Odbor.

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebščin za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebšchine za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejša v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdeljujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vizitne karte in pisemske zavitke. (158—64)

Marke	Wir empfehlen	geschützt.
als Bestes und Preiswürdigstes		
Die Regenmäntel,		
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe		
der k. k. pr. Fabrik		
von M. J. Elsinger & Söhne		
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,		
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.		
(159—39)		

Prei, pravi, blagosodni Janez Hoff-ovi sladni preparati imajo varstveno marko, enkratno v c. kr. av.-og. državah. (Slika iznajdnika Janez Hoff-a.) Sladna kava in moka za otroke 44krat odlikovani. (Ustanovljenje poslovanja 1847.)

Tri zdravstvena poročila.

Zoper katár, kašelj, hripavost, bolezen v prsih, želodci in grlu.

C. kr. dvornej fabriki sladnih preparatov gosp. Janeza Hoff-a, dvornega preskrbjevalca skoraj vseh evropskih vladarjev na Dunaji, Bräunerstrasse 8.

Parád per Kis-Terence, 16. aprila 1878. Kakor sem opazoval, je prejeto zdravilno pivo od sladnega ekstrakta dobro vplivalo na mojega bolnika; rad je pije in čuti se umirjenega; vsled tega Vas prosim, da takoj proti poštenu povzetju pošljete 28 sklenic svojega zdravilnega piva od sladnega ekstrakta in 1 funt Hoff-ove sladne čokolade z naslovom: „Blagorodnemu gospodu Albertu Ruttnerju, direktorju Matra-rudnikov.“
Karl Stoll, dež. poslanec.

Botszowie, 7. julija 1878.

Vaše blagorodje! Pošljem Vam tu 10 gl. za predplačilo ter si usojam Vas zopet kakih 50 sklenic svojega dobrega blagosodnega zdravilnega piva od sladnega ekstrakta prositi.
E. Berzeviczy, grajski vodja v Botszowie na Galiskem pri Haliczu.

Antan, 8. julija 1878. Prosim Vas, pošljite mi še 6 sklenic zdravilnega piva od sladnega ekstrakta in prsnega bombona od sladu. Po rabljenju prvih 6 sklenic čutim se uže boljšega; v prihodnje bodem Vam svoje preverjenje naznanil.
Stefan König v Antanu pri Matterdorfu.

Dobiva se pri gospodu G. Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani. (242—1)

Prei, pravi, blagosodni Janez Hoff-ov prsni sladni bombon je v vsinjevem papirju, ter je bil v 30letnem obstanku poslovanja 44krat odlikan.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

bedarija je v teh besedah! In to hoče biti velik državnik! Ur.) Francija in Italija vidite, da je ravnovala v srednjem morji ohranjeno. Nemčija, veliki narejevalec miru (kompliment), potrebuje vedno le miru, je mir storila, in Angliji so nje interesi varovani. — Beaconsfield je dalje dejal, da je Anglija z vsemi državami v prijateljstvu zlasti z Rusijo in Francosko. Razpor mej Anglijo in Francosko da bi bil največja nesreča.

Nemški *cesar* je zdaj v Toplicah na avstrijskih tleh. Pravijo, da ga bode tudi naš cesar obiskal tam. Govorjeno je bilo v novinah, da pride tudi ruski car in tako bi se bil naredil nov shod treh cesarjev. Vendar „Times“ poročajo, da ruski car ne bode šel letos nič iz Rusije.

Italijanskemu parlamentu je 4. t. m. predložena bila diplomatska „zelena knjiga“, ki pa nič posebnega ne razkriva iz diplomatskega delovanja italijanskih državnikov pred kongresom in na kongresu temu le, da je Italija delala za mir. Mogo dokumentov pa — manjka.

Dopisi.

Iz logškega okraja 4. avg. [Izv. dop.] Dne 29. pr. m. imeli so učitelji logškega okraja učit. konferenco v Idriji. Zbralo se jih je okoli 27 učiteljev in učiteljic. V lepej okinčanej prostornej dvorani ondotne šole zborovali so od 10. ure dopoldne do 1/2 4 ure popoldne. Predsedoval jim je znani „nemški“ mož Eppich. Kakor sem čul, referiralo in debatiralo se je večidel le v nam tujem nemškem jeziku. Edini gg. učitelji Dermelj, Žirovnik, Žvagen, Mandelj in Benedek izdelovali so svoje naloge v domačem slovenskem jeziku. Po obedu razveseljevali so se zbrani učitelji z Idričani na prijazni Zemlji, kjer je sviral domača godba in kjer so se prepevale mile pesni domačinke. Izmed mnogih napitnic naj omenim le eno. G. učitelj Žirovnik napival je prijaznemu sprejemu in gostoljubnosti v slovenski Idriji, na kar mu stari g. Lipold odgovarja, da Idrija bila je od nekdaj vedno „deutsch-Idria“. Čuden je bil ta neumni odzdrav starega zagrizenca in renegata, toda škodoval nij nič. Idrija je bila slovenska, ko Lipolda nij bilo in bode slovenska, ko ga ne bode. G. učitelj L. Božič izjavil je sicer pri tej priliki, „da sedaj še nij prišel čas, da bi se už smelo slovanstvo javno zagovarjati; toda sedaj, ko je naša vojska už na slovanskej zemlji, menim, da je tudi už ta gospod družih mislij.“

Volitve izvršile so se sledeče: V okr. učit. bukv. komisijo so voljeni: gg. Mandelj, Poženel, Treven in Petrič. V stalni odbor za prihodnjo konferenco: gspdč. učiteljica Lipold in gg. učitelji Dermelj, Benedek in L. Božič. V deželno konferenco kot zastopnika pa gg. Ingli in L. Božič.

Iz Gorice 2. avg. [Izv. dopis.] Te dni je prejel urednik „Soče“ zopet nek izdajski plakat a ne več tiskan (ljudje nijmajo soldov) v katerem se grdo, ter nesramno o Avstriji in o nas Slovencih lahonska strast odkriva.

Podpisan je: „il comitato dell' Alpe Giuglia“. Daleč smo prišli! Mari res mislijo ti laški bastardi, da nij več poštenih avstrijskih Slovanov, s katerimi je treba računati prej nego se bi došlo do „Alpe Giuglie“! —

Tedaj goriška vojašnica postane bolnica, „feldspital“; nič nij pomagalo romanje našega „šior podesta“ (župana) v Trst k namestništvu? Moj hudomušni prijatelj mi je pravil, da je g. namestnik rekel županu: „če sme vi-

hrati italijanska izdajska „tricolore“ v središču mesta, naj bode i avstrijska vojaška bolnišnica na Travniku (ne piazza grande). Ali je kaj resničnega na tem — ne vem, stvar je vendar — pomenljiva, da se širi.

Šole so nehale, vojaki in dijaki so odšli in naša lepa Gorica je precej prazna. Socijalno življenje bilo je už poprej žaltovo, zdaj pa je brez kraja in konca. Le Ančkam katerih godovdan Gorica vsako leto praznuje, se imamo zahvaliti za prelep večer v Katarinovem vrtu minoli četrtek. Samo g. Rosenberger je sé svojim bengaličnim ognjem mislil, da imajo naše Ančke, Marjete i. t. d. trtno bolezen. No, pa vendar smo bili dobre volje.

„Zdaj pa imamo ptičke!“ je bila sinočna parola poštenih mestjanov. Policija je zaprla nenadoma 5 ali 6 italijanistov, njihove hiše, posebno ono od lastnika „Il Goriciano“ preiskala. Eni pravijo, da so ti provzročitelji razobešenja trikolora na stolpu glavne cerkve, drugi da so člani „del Comitato d'azione“ (delujočega odbora za Italijo) itg. Jaz pa sem si le eno mislil, ker drugo bo preiskava dokazala, in namreč to: sram mora biti pravega Italijana ter sploh italijansko vlado, če ima za izvršitelje svojih pogoltnih namenov slovenske renagate izdajice, kakor kažejo imena onih, ki so zaprti: Taboj, Mulič, Rjavic in Jamšek. Gospoda italijaničiči sram vas bodi, da imate tako sodrgo mej vašimi „patrijoti!“ Naj še omenim, da aretirani Taboj je mnogo denarja zaslužil od c. kr. erarja za popravo vojašnice na Travniku in „verpflegmagazina“ itd. mej tem, ko morajo naši in avstrijski popolnoma udani zidarski mojstri brez dela roke križem držati. Mari se ne pravi to gojiti stru penega gada na lastnih prsih?

Iz Niša v Srbiji 24. jun. [Izv. dop.] Minol je srbsko-turški rat, minola ruska-turška vojna, pogazili smo Turčina, uničili smo njegove druhal v Evropi in Aziji, — a kaj je dobila Srbska za toliko drage prolite krvi svojih sinov, kakovi so vspehi smagoslavne Rusije? Kongres v Berlinu je vzel zemljevid Turčije v roke, in na podlagi tega razdelil je njeno ozemlje mej evropske vlasti in črtal granice posamnim državam in državicam, kakor se mu je poljubilo, ne zmeneč se zato, bodo li s tem razkosanjem najbolj interesirane države stalno zadovoljne ali ne. In v resnici zadovoljil nij berlinski kongres niti Srbom niti Črnogorcem, niti ruskeji vojski niti ruskemu narodu. Ali naj bi se Srbi s tem namečkom zadovoljili, ko so v minolej vojni tolikanj trpeli, boreči se za slobodo zlatno?

Boriti se nam je bilo z divjimi hordami bašibozukov, Čerkezov, Arnavtov; v največji zimi kampirali smo po divjih arnavtskih planinah ter se le vsak drugi dan s koščekom pečenega suhega kozjega mesa gostili. Navdajal nas je up v lepo bodočnost, zato smo se borili s puško v roki za domovino in Slovencem bratski narod. Boj je bil strahovit, Evropa, kultivirana Evropa taci bojov nij mnogo videla v svojih najgrozovitejših časih, zato je malo nas, ki smo prišli v Srbijo, le malo do konca velikega dela svoje obljudi zvestih ostalo, — mnogo jih je pa žalostno pod ostrim handžarom Arnavta in Čerkesa poginilo. Meji Slovenci sem jaz jedini tu v vojski ostal.

— Veliko veliko smo trpeli, a plačilo za vse to trpljenje se nam je v Berlinu prikralilo. Pa bode došel čas, ko si bomo tudi to priborili kar nam zdanje vreme nij privoščilo.

Zemlja okoli Niša je prav rodovitna. Niš

nij kako posebno mesto, prava turška varoš je, tudi ima še mnogo Turkov in turških ne njih bulj tukaj, a zdaj se je kolo zasukalo, nijso več v prvi vrsti kakor so bili preje.

Kakor sem už dejal, je zemlja jako rodovitna, le na nekaterih krajih je krševita po družih straneh milina, in velike goste šume pokrivajo vrhune planin okolo polja Kosovega — a na dolge milje se ne vidi zdaj žive duše, ker so Arnavti pobegnili proti Vranji, Kuršumlju itd. Narod je tu pravi srbski, in smatra se za najsrečnejšega na celem svetu, ker je podal zdaj bratu roko, uživa popolno slobodo; veselja nij konca ne kraja, „kolo“ se ori po brdah in zeleni gajih. Posebno navdušen je seljački narod. Po mestih imajo ljudje še turško nošo, — v dolzih šolvarah so posebno naše Nišlinke zanimljive. Narod se nas je bal, a privadil se nas je — in zdaj je vse drugače.

Kot skromni ljudje smo z vsem tu v Nišu zadovoljni, — pogrešam jedino — Slovenca, družega tukaj nijsem nobednega videl — slovenskih novin; — treba je, da naš mili narod z narodami na iztoku bolje upoznamo, ker prišlo bode vreme (pa naj kongres stipulira kar hoče) da se bomo eden družega iskali. kajti to stoletje je naše, slavjanovo.

Srbe smo početkom malo drugače sodili in tolmačili, ali nij tako; dvakrat večji sili smo se l. 1876 morali v Srbijo se povleči, l. 1877 in letos pa kot očividec, kateri sem trpljenje tega hrabrega naroda v krvavem boji, v strašnej zimi v bojeh z barbarskimi hordami videl, moram da pripoznam neumorno požrtvovanje tega naroda. Za zdaj potrebujemo vsi miru, pozneje pa, — kakor tudi še zdaj — pripravljeni smo in bomo se s komur bodi družim spogledali. Pogum velja! Slavjanstvo napreduje, akopram počasi. Žalostni spomini nas vežejo na Belgrad, Balkan in druge kraje, ali upanje imamo, da Slavjan ima, ako bode zložen, najlepšo bodočnost, — 19. stoletje je njegovo. Naši bratje Rusi ki so se za kratek čas morali neugodnej situaciji umakniti, ne bodo pozabili svoje velike slavjanske zadače, in mi ne!

Domače stvari.

— (Veselič) ljubljanskih veteranov na Kozlerjevem vrtu, na korist družin v Bosno in Hercegovino odišlih kranjskih rezervistov, je donesla blagemu namenu 500 gl. čistega dohodka. V današnjem listu priobčujemo številke, katere so zadele pri loteriji dobitke.

— (Iz Trsta) se nam piše 3. t. m.: Gospod Ignac Gruntar, naš rojak iz Kobarida na skrajnej meji slovensko-italijanske in po vsem Goriškem znan domoljub, je denes tukaj pri nadsodnji prebil notarsko izkušnjo. Častitamo g. Gruntarju in tudi vsem goriškem Slovencem, ki si z novim g. notarjem pridobodo inteligentnega, delavnega delavca.

— (Humor pametnega kmetskega moža.) Iz ljubljanske okolice se nam piše: Pri nas je naroden krčmar hotel na svojo krčmo obesiti desko s slovenskim napisom: „Gostilnica pod kolodvorom“. Železniški uradnik izrekel je željo, da bi se na desko poleg slovenskega napisal tudi nemški nadpis: „Gasthaus zum Bahnhof“. A temu so se navzočni narodni kmetje odločno protivili, samo jeden se oglasi in pravi: Može, izpolnimo gospodu željo in napišimo na jedno stran desko slovenski, na drugo stan, — nemški nadpis. Po

valna in tolažilna. Jedno pa je vsakemu mislečemu morda vendar le jasno: da smo si potrebni, in da glede najvažnijih vprašanj o skupnih zadevah nismo še enakih mislij.

G. dopisnik „od jadranskega morja“ na štel je našim bratom lepo število nelahkih grehov. Odgovarjalo se mu je do sedaj v obče mirno, če tudi menj obširno in stvarno, kakor bi si morda želel marsikdo iz nas. Razlagali bi si pa to posebno tako, da se veče pravedanje ravno sedaj ne zdi pripravno, in drugič, da bi bilo včasih morda tudi malo — težavno.

Res bi smeli mi vsi očitati si, da veliko raje iščemo to, kar bi grajali, ko ono, kar bi mogli hvaliti pri bratu. In gotovo si tako večkrat škodimo, če grajamo brez potrebe male napake malenkostno. Pa ne grešimo li tu mi več ko Hrvat? Morda za to, ker oni sploh bolj redko govore o nas, kot mi o njih, ter jih mi — naj nam gospoda ne zamerijo — tudi gotovo bolj izučavamo in poznamo, kot oni nas? —

Ravno sedaj pa nam je posebno treba, da se varujemo vsakega nepotrebnega očitanja, ki nam pri — bolj ko prej budnih — neprijateljih koristiti ne more. Ali imamo ne kaj vprašanj, katerim se ogniti nikakor ne moremo, in katera si moramo odgovoriti brž ko moremo. Taka je morda večina teh, o katerih govorimo te dni.

Dejali smo dalje, da bi bratom Hrvatom obširnejši in stvarnejši odgovor ne bil ravno lehak. Nij teško razumeti tega, če pomislimo, da je narodna stranka po zmagi dobila v svojo sredo elemente, n. pr. magjarone, centraliste in dr., zastopane še sedaj v vseh slojevih društva, na saboru in v delegacijah, in sicer tako zastopane, da se z njimi računati mora, če tudi so gospoda magjaroni in dr. toliko previdni, da neimajoči še trdne nade na uspeh, ne stopajo preglasno v javno borbo. Vse to narodna stranka najbolje vé in vidi, da nij popolna gospodarica vlastnej hiši.

Znano je, da je te dni stranka dala račun svojega delovanja. Ne moremo se lotiti sedaj podrobnega razsojevanja te prav zanimive izjave. Omenili bi le, da tam, kjer je stranka imela roke proste od raznih obzirov, se neki uspeh večjidel tajiti ne more. Žalibože pa je ona takih „obzirov“ našla in — včasih gotovo brez neobhodne potrebe — naredila si jih toliko, da se mora sedaj opravičevati, ker nekaj najvažnejših točk svojega programa nij mogla izvesti.

v našo Marjeto, no, na svojo srečo je brž pogledala na podpis ter videla, da še nijsem čisto pogubljen. Ali zato ipak meni nij prizanesla; očetu sicer nij bilo treba nič o tem zvedeti, no, mene je na sam božični dan zvalila v malo sobo, in ko sva sama bila, mi je napravila pridigo, kakoršne ne bi niti pater Klinkovström skupaj spravil.

Vsako besedico tega nesrečnega pisma je položila na vago, in čeravno je bilo v istem, kakor se pristojta, tudi govor o ženitvi, je vendar našla, da je celo pismo strašansko grešno sestavljeno.

„Pa to si ti pisal, ti nesreča, ti, ki si v škofovskem konviktu, in ki se pripravljáš za sveti stan! — zato smo te dali v šolo, da bi take ničemerne reči pisal? — Na Boga si pa pozabil, samo huncvetarije ti blodijo po glavi? — Poberi se mi izpred očíj, da te ne bodem

Vendar pa smemo naravnost izreči, da ne glede na vse velike težave, s katerimi se stranka bori v zemlji in v Pešti, do sedaj nij bilo hrvatske narodne vlade, katera bi bila toliko storila za red in napredek, kakor sedanja. S tem pa nikakor ne trdimo, da je to ravno veliko, in da stranka nij marsičesa opustila po lastnej krivici, ter tako grešila proti narodu.

Stranka je pokazala v obče političnega smisla, obzirnosti pa, kakor vemo, celo preveč. Političen takt je važen faktor v državnem in strankarskem življenji, in mora se priznati, da v našej monarhiji ga imajo Magjari, Poljaki in — Hrvati več kot Nemci, in sicer najbrž za to, ker so javnega, ustavnega življenja uže davno vajeni.

V volilnem progasu od 3. t. m. prisvajajo si narodni možje in vodje narodne stranke „program, ki ga je narod (!) sam v kratkem času razvil s tako smelimi političnimi težnjami in nameni, da bi si jih ni sila velikih narodov braniti ne imela.“

Vendar navajajo še posebej kot glavne zadatke v prihodnjem taboru: borbo za celost zemlje, pravilno uredbo finančnih zadev z Ogersko in — skrb, da se zdravo razvijanje šolske mladeži s preoblaganjem ne ovira.

Te glavne točke so gotovo ogromne važnosti, in tretja je prav zanimiva v tem obziru, da je nekako nova v programu narodne stranke, ter menda sprejeta vsled občnih tožeb (tudi v Avstriji in Nemčiji) na zdajanje šole (posebno gimnazije). Tu je pravilna uredba v smislu olajšanja neobhodno potrebna in „od srečno urejene in vspešno vedene obuke pričakuje narodna stranka pomlodo narodnih sil i za upravo zemlje i za procvet trgovine in obrtnije i za napredek kmetijstva.“

Kakor neki korrekativ pristopu k šovinističnemu „narodnemu“ programu vendar navaja narodna stranka, „da je prepričana, da se najlepše politične pridobitve zadobiti in zavarovati morejo le z razvitkom notranje sile naroda.“

In to bo treba ponavljati večini inteligencije še veliko in velikokrat, če se bo v politiki godilo po njenih nadah, treba bode, da se odpravi to stanje, o katerem „Obzor“ (31. julija 1878) bridko toži v sledečej mojsterskej sličici: „Anarhija duhov, frivolnost postopkov, plitvost osnov, puhlost fraz, nepremišljenost grajne koristijo nobednemu narodu, našemu morajo zadati smrtni udarec.“

nikdar več videla itd.,“ so bile besede matrine, izrečene v prirojenjej jej zgovornjivosti.

Jaz sem kar strmél, in bilo mi je neizrečeno teško pri srcu; rad bi bil Lovrencu povrnil vse one Mukičeve „bleke“, katere sem pojedel na njegov račun, samo, ko bi bil mogel storiti, da nijsem pisal tega nesrečnega pisma. — Pa pretrpel sem tudi to, spokoril se, in moral sem obljubiti materi, da ne bom nikoli več niti za se niti za koga drugega pisal zaljubljenega pisma.

Zdaj se mi mati vselej nasmeje, če jej omenim one njezine pridige, in pravi, da sem vsled vsega tega vendar-le njen najboljši sin, a tačas pa je bila za me prava sreča, da je ta komedija ostala mej nama, drugače bi bil gotovo povrh tega še prišel v Žolgarjev „notizbuch“.

C—v.

Mi tej sličici za zdaj ne moremo drugega pristaviti, ko da nij vesela, pa za to globoko — resnična in zelo karakteristična, ker jo je moral naslikati mož — ex ungue leonem — ki si prisvaja v volilnem progasu „tako smeli program naroda“ ter v podpisu pod progasom kot poslednji — Miškatovič — nosi lepo vrsto odličnjakov — na svojih, po božjej milosti širokih plečih.

Nemška prisiljivost.

Nič nij za pravega avstrijskega patrijota in zlasti za avstrijske Slovane bolj zoperno, kakor če vidi, kako se Bismarkovi Nemci silijo in štulijo nam za protektorje in varhe, kjer jih ne potrebujemo in ne prosimo.

Iz Trsta se piše v „Neue Freie Presse“: „Neka tukajšnja visoka oseba, ki je v tesnej zvezi z Berlinom, dobila je od tam pismo, v katerem se sledeče poudarja: Nemčija uže več časa sumnjivo opazuje rovanje italijanske akcijske stranke, in lahko se zgodi, da se bode iz oficijoznih berlinskih listov kmalu tak glas čul, ki ne bode posebno dobro italijanskim ušesom dopadal. Nemčija ne more naloga sosednje države v južnej kronovini ob Adriji pozabiti, ako se neče svojej bodočnosti, kot zagozda mej zahodom in vzhodom, odreči. Ona dobro zna, da Avstrija na Primorskem ljubeznjivo skrbi za nemštvo in nemško kulturo, in slednjič ne sme pozabiti, da je bil Trst nekda pri nemškej državi, in pozneje v nemškej zvezi. Ne sme pozabiti, da je službeni jezik avstrijskega vojnega brodarstva nemški, da je tedaj avstrijsko brodarstvo nemško. Nekatera vprašanja so taka, da je reši jedino le čas, in mogoče je, da bodo ravno Italijani se v teku časa zmotili v svojih nadah in pričakovanjih. Naj se Italijani ravna po reku: „kakor ti meni, tako jaz tebi,“ — da jih ne zapeljejo njihovi zli duhovi.“

Nam se zdi, da tu tudi nij treba pojasnil. Tak jezik od nemške strani je impertinenten. Avstrija mora imeti dovolj moči, da svoje slovansko ozemlje brani pred Lahi, tu ne potrebujemo nobene nemške zaščite. Prusijani so nam uže zaporedom dokazali, kakovi so nam prijatelji. Na stran torej. Le za se naj Nemci skrbje, treba jim je pač doma varuštva.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. avgusta.

Prevažno novico nam prinaša telegram 5. t. m. iz *Magjarskega*. Minister Tisza je v ponedeljek pri volitvi v ogerski zbor padel v svojem starem volilnem okraji, v mestu Debreczinu, kjer so vsi trije volilni okraji volili Košutovce, ali skrajne levičnjake. Tisza je ostal proti Ernstu Symonyju v manjšini. To je silno hud udarec zanj, da si so „liberalci“ dobili sicer ta dan 56 sedežev, a zjednjena opozicija le 12, skrajna levica 7, druge stranke 3 in narodnjaki dva.

Vnanje države.

Angleško glavno mesto London je ministra Beaconsfielda in Salisburyja imenovalo za častua meščana. — Na banketu pri lord-mayorju je Beaconsfield v svojem govoru prokoval, da bode mir dolgo trajal, ker so vse velevlasti dobiček imele iz kongresa. Rusija je dosegla veliko, ali vojaška stranka se bode morala v prihodnje terjatvam miru podvreči. Avstrija je dobila važno provincijo, ki bode v lasti Avstrije zabranila ono panslavistično organizacijo in zaroto, ki je uže toliko zlega storila. (Kaka